

У новій констеляції.

Львів, 9. грудня 1925.

З хвилиною, коли загальна керма європейської політики перемістилася в руки Франції у випробованні руки Англії, наступав — як то вже зазначено — з одного боку намірнення між державами-супротивниками, а з другого боку менших партнерів усувається з активної гри, перетворюючи їх в мимих підметів у дієсні предмети міжнародної політики.

І „дух Льокарна“, який після льондонських підписів перед великими партнерами відкривав шляхи господарської відбудови, економічного розвитку і зросту політичних впливів, сутіно журби мусить сповивати керманців польської політики.

Найбільші оптимісти серед польських політиків не можуть закрити тієї тернистої дороги, яку Польща буде примушена перейти на терені Ліги Націй з моментом, як там міцно засіде Німеччина. Вона не тільки порушуватиме постійно невідгук для Польщі справу данцігського коридору, не лише підноситиме претенсії до приєднання до Польщі всупереч вислідам плебісциту частини Гор. Шлеська, але й підтримуватиме досі нехтовані обвинувачення „наш. меншостей“ в Польщі. Не виключено, що ці заходи Німеччини, головні щодо ревізії польських західних границь, ведені мирним шляхом, можуть у відповідній хвилі перейти на терен збройної кампанії. Таж мін. закордон. справ Скішинський, боронячи свого примусового єднання з „духом Льокарна“, зазначає, що льокарнські трактати забезпечують мир тільки на яких 5—10 літ.

Об'єктивно розглядаючи нову констеляцію, слід спстердити, що вона не є корисна для Польщі. Чому? Вистане кинути оком на мапу Польщі, щоби без зайвих міркувань дати бажану відповідь. Географічне положення польської держави є незвідне. На просторі півтора тисячі кілометрів має вона зовсім відкриті границі з боку СРСР, і Німеччини, з боку двох величч, які ніколи ширі і трірко не зрозуміють з найважливіших, для існування Польщі, як великодержави й самостійного політичного чинника невідкично потрібних територій. Крім того невеличка Литва палве стихійною ненавистю до Польщі за Вильно. А вона в рішучій хвилі може теж відограти не маловажну роль. Малі балтійські держави не довіряють Польщі і тому польсько-балтійський союз постійно хромає. Порозуміння Польщі з Чехословаччиною не є шире і не може бути шире, бож Польща перетала безпосередній зв'язок промислової Чехії з широкими просторами європейського Сходу, в першу чергу з хлібодатною Україною. Такого союзника — як Румунія — ніколи не можна брати в рахунок в рішучій хвилі.

Фігуральний вигляд Польщі є нехристовий. Видно, що будівничі Польщі не були досвідченими архітектами, тільки настроєними ділантами. Основою, на якій спирається будова відродженої Польщі, є Карпати, тоді — як нею повинен бути Балтик. Передумовою трірко існування кожної держави, а головні держави, що претендують на великодержавність, є море. Тимчасом та елементарна вимога не града відповіди ролі у польських будівничих. Замість широко закреного і послідовно реалізованого впливу в напрямі Балтику, закрено широкій плян в напрямі Сходу.

Першою передумовою трірко існування і розвитку Польщі було створити довшу границю на заході (не на північ) з Чехословаччиною, цементуючи в той спосіб антинімецький фронт, та стати твердою ногою над Балтиком. Дняним дивом носії й герольди антинімецької політики (Дмовський, Падеревський й ин.) реалізували на заході агідно — з правом нації — національний принцип, а на сході його в цілій основі нехтували. Вони вимагали тільки німецького Данціга, а зовсім не претендували до Східної Прусії. Тимчасом, змагаючи до утворення на Балтику, треба було навіть всупереч постановам Найвищої Ради опанувати не лише Данціг, але й Східну Прусію, віддати Вильно й частину Прусії Литві, втягаючи її тим чином в сферу своїх політичних впливів та створити шпкий балтійський союз з Польщі, Литви, Латвії, Естонії й Фінляндії.

Другою передумовою безпеки Польщі повинно було бути якнайдалше відсунення Німеччини й СРСР. З тією метою замість Вильно Польща повинна була опанувати цілу Білорусь з Минськом, допомагаючи Білорусинам створити суцільну державу у зв'язку з Польщею — тим більше, що Білорусь в початках трохи тяготіла до Польщі.

Тоді Польща булаб мала одного головного противника — Німеччину. Тоді Польща булаб головним багіоном славянства, справді булаб мала якусь місію. Німеччина булаб ослаблена і зневажена, — Польща протегована антантою, головні Францією, і хто знає, чи вона не моглаб була вдержатися зі своїми, навіть насильними здобутками. До тогож відступаючи иншим дещо з наміченої добучі (як инр. Литві частину Прусії), булаб їх запрагла у свій політичний віз і раз на все зв'язала з собою. Та моменту не використано. У відношенні до українців найбільший германофоб — Дмовський був неуступливий, навіть не хотів слухати наказів Найвищої Ради, але на заході фактично приймав всі диктати.

Другий противник — СРСР — став би був побічним, відмежованим величезними просторами від Німеччини та значно злагідненим через доступ до осередньої Європи via Сх. Галичина. Зрештою, хто знає, чи при неутральності Польщі не булаб удержалася самостійна українська держава, яка зовсім відсувалаб всяку небезпеку для Польщі з боку Росії.

над Балтиком не тільки не стала Польща твердою ногою (30 км. пустого побережжя, яке кожної хвилини може об'єднати Німеччина, є без значення), але й створила собі нічну небезпеку бути відрізаною від зв'язку зі світом. Вел. лінійні міста — вже звідвідало (Фюме, Константинополь, Мемель), тільки Данціг стечить, не як вихід Польщі до моря, але як вічна загроза відрізання від моря і як не офіційна точка опору Німеччини. Над столицею Польщі — Варшавою — безнастанно ваготіє в-ж-я брила у формі Східної Прусії, яка одночасно в ближчій чи дальшій будучині р-ш є долю данцігського коридору, Помора і навіть Шлеська. Литва — замість з Польщею — зв'язана з Німеччиною; Литва — замість з Польщею творити один блок над Балтиком, загрожуює Польщі доступ до Мемелю і тільки чигає на збройну сутічку польської держави з котримсь зі сусідами.

Доба, в якій Польща була сильніша від Німеччини і могла дозволити собі на творення „доконаних фактів“, безповоротно минула. Сьогодні всі ті вигоди, які перед кількома літами були за Польщею, тепер, після Льокарна, є за Німеччиною. Данцігський коридор, якого в свій час не зліквідувала Польща (тоді, як Туреччина ліквідувала Константинополь, Італія — Фюме а Литва — Мемель), скорше чи пізніше зліквідує Німеччина, бо він є природний і невідгукний.

От тим то нова констеляція, в якій після Льокарна найшла Польща, не промовляє в її користь, а навпаки створює нові труднощі, важні у будучі події.

Ф. Ф.

Радянська Україна.

Перенесення столиці України з Харкова до Києва?

Голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад Петровський заявив кореспонденту „Ізвестій“ в справі перенесення столиці України з Харкова до Києва так: „Як тільки наладнаються правильні взаємовідносини з нашими сусідами і як тільки урегулюються всі прикордонні справи, тоді переїде український уряд із Харкова у Київ“.

Шевченківський Інститут у Харкові.

В січні 1926 р. відкривають у Харкові Шевченківський Інститут, завданням якого будуть дослідити над творчістю Шевченка і його доби. При Інституті організують і „Д. М. Шевченка“ по зразку Пушкінського Дому в Ленінграді, в якому збиратимуть усі матеріали, що мають якесьбудь відношення до творчості і життя Тараса Шевченка та його доби.

Батьківщина Гоголя.

Кореспондент газ. „Комуніст“ відвідав село Янівчину, Полтавської губернії, де проживав Гоголь. Помешкання знаходиться в повному занепаді. Парк теж цілковито знищений. Таку саму долю знищення перебула і липова алея, засаджена власноручно Гоголем.

Життя робітників на Україні.

Голова харківського уряду Чубар виступив велику промову на партійній конференції у Кривому Розі. В ній скарживав Чубар положення робітників такими словами: „Для поправки та відновлення українського промислу в 1925—26 році потрібно 72 мільйони карбованців. Щоби вповні задовольнити потреби робітників по робітничих домах треба 500 мільйонів карбованців. Це відношення цифр видається неможливим і очевидно, що мешкальний голод може тягнутися на протязі цілих літ“.

НОВИНКИ.

— Конф. снате. Вчорашнє число нашого часопису скомпільовано за п'ять місяць у статті „У новій фазі“.

— Зниження плат урядовців. Новий польський міністр справу Зілевський хоче виступити з проектом, щоби плати урядовців обнизили в січні на 7 процент. Часті йому одночасно відкажуть обнизили зарплату догляда, тоді імовірно урядовці не будуть сичмо протестувати.

— З хвилю чи самог. біга. Вчора трапився у Львові чималий випадок самогубства: випили попрашували з львівським життєм торговця Ва. Шемка, служивця Анна Голубська і Віктор Шелес. Цей останній був істас-дотом з міністрації „Нового Світу“. Коли до нього тільки вмиряють навіть таке в незвичайних судастій гімнористичного журналу, це вже поганий знак...

— Уоганіса „Minerva-Zeit-schrift“, науковий і медийний журнал, приносить у ч. 5. за цей рік статтю д-ра І. Мічюка п. з. „Український університет у Празі“. Це перша стаття того автора з серії статей про українські високі школи в чехослованській республіці. Одне автор зробив у ній кілька помилок: український катехет та доцент у львівській університеті було не 8 а 12 (саміх професорів було 8), не загідаю також ні слова про український таємний університет у Львові, хоч автор зазначає, що Українці в Польщі не мають ні державного ні приватного університету. Це не мало би сприяти в дальших статтях. У ч. 330. „Prager Presse“ у виданні „Slovenské Kuchedstvo“ наводимо інформації (М. Г.) по проф. Д. Евариновича з нагоди його 70-ліття, про українське приватне шкільництво в Галичині на паставі звіту „Українського Іст. Т-ва“ і про XIX том Київських Наукових Записок, що появилася по 7-літній перерві п. з. „Науковий збірник за 1924 р.“

— Здоровий інвалід з фантазією. Небудений доказ „промисловості“ для львівського інваліда Яндза з вул. Газзєра, який виступив у ролі чужого мужа, що буцятко вернувся по 10 роках з полону. Праці Марії Костів згинули у 1915 р. на війні муж. Про це повідомляла її офіційно військова влада. Вдова погодилася з долею і подала рук виховувала двох дітей. Аж тут не стало повідомлення її братови, що муж, Коста, вернувся. У хаті знайшовся високий мушкет, добре одягнений і ще краший на вид. Костеа вже забула як він виглядав. Тим більше, що чоловік і так був на 10 літ молодший, коли виїхав за нього. А війна так змінила людей, що і найближчий рідня себе не пізнає по 10 роках. Тому швидко коли муж почав оповідати жінці інтимні подробиці з їх життя, вона повірила, що це він. Навіть бенкет ушкварили з радістю та запрохали сусідів. Костів оповідав про життя-буття на Сибірі і як, для хліба, мусів атлетом стати. Але по тижні ідеа з дому і не вернувся. Жінка кілька днів пізніше, зустріла його на вулиці і з пересердя казала арештувати. Щойно поліція виявила тайну, що це не Коста, а львівський промисловець від інвалідської будки, Яндза, що вже не вперше пробував таку хитроць і приставав на якісь час до чужих жінок. Костеа й инші домдять собі тільки голову, зажди Яндза знає такі точні подробиці про подружжя Костівих?

— З російської науки. Ленінградська Академія Наук призначила 500 рублів міжнародної нагороди за найкращий твір про математику Лобачевського. — Член Академії Барггольда запрохав турецький уряд для студи до Константинополя та Англії. — Цьогожона преція фізика амео-канського інституту Рокфеллера призначена членом матем.-фіз. відділу акадміяської Академії Наук проф. Круткова за його праці з теоретичної хемії. — Одну з нагород фонду Розенталя (у Парижі) призначено проф. Металькову за його біологічні досліди.

— Збірникова виставка. Славна світова виставка організована англійським урядом під Льондоном, у Вембі, сичилася дефіцитом півтора мільйона фунт. шт. Цими днями перевезено розпродажу всього її нерухомого матеріалу.

— Нові порокі. Відома англійська щорічна Альманах „Old Moore“ пише сич в потій рік чимало неприємних волюб. У січні 1926. матимемо залізничні катастрофи та пожежі. У лютім — епітетське повстання. У травні політичні комплікації. У червні бунт у Палестині. У липні спех та неспасінні випадки з отрутою. У серпні повстання робітників та пошесть муж. Крім цього на потію року конфлікт між Англією та Туреччиною, землетрус на Середземній морі і ще дії революції. Як на один рік це або за багато, або за мало. Ці астрологічні прогнози могли би бути і в календарі „Зіза“.

— Клімат на Марсі. Американський фізик Кобленц написав нову студію про свої досліди з астрономічного обсерваторії у Львові, підчас найбільшого зближення Марса до землі в 1924 р. Він доказує, що на Марсі є прояви життя і що його температура зближена до земної. Показує бущити Марс опеделяний поясом живого льду, безнадісталим. На Марсі щорік чергуються так само як на землі.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

За автономію для Підкарпатської України.

Виконавчий виділ чехословацької сою. дем. партії на Підкарпатті прийняв резолюцію, в якій домагається негайного введення автономії в Підкарпатській Україні, оскільки неможливо виплатити грошей між Підкарпаттям і Словаччиною, поширення права по держ. приналежності і справедливого переведення земельної реформи.

Гедунція бюджету.

В союмі кружляли чутки, що треба числитися з упадком уряду Скіншівського. Чутки ці не були безосновні. Рада міністрів не могла погодитися у справі будж. прелімінаря на 1926 р., який мін. скабу Звеховскі мав зредувувати на кількасот мід. зол., головні з платень урядовців. Проти цього виступили ХД, НРР і ППС.

Польська рада міністрів 8. XII. ухвалила проєкт закону про засоби забезпечення бюджетової рівноваги. Проєкт цей внесуть разом із бюджетовою провізурою і він творитиме з нею юнкит. Прелімінар будж. на 1926 р. виноситься 1 мід. 300 тис. зол. з порівнянн з бюджетом на 1925 р. буде менший більше як 530 мід. зол. Після закінчення ради мін. була у маршалка Ратая нарада міністрів з провідниками партій у справі усунення труднощів, які повстають у уряді в зв'язі з редуцією бюджету. Після наради сою. посли заявили журналістам, що до кріви уряду не йде. Мін. Звеховскі виголосить експозе в четвер на засіданні союму.

Справа Мосуля.

Англіські урядові кола споліються компромісовою погодою справи Мосуля в безпосередніх переговорах Англії з Туреччиною. Компроміс той ґрунтувався би на поділ провінції. Рада Союзу Народів займалася 8. XII. справою Мосуля. Прийняли справоздання шведського делегата Ундена, що поручає прийняти оренчування гаського трибуналу.

Турецький делегат після голосування в Союзі Народів над справою Мосуля заявив, що турецький уряд без порозуміння з Народними Зборами не може прийняти арбітражу. Нинішню ухвалу турецький делегат уважав не рішенням а порушенням. Описав предсідник Ради Шьяльові визвав комісію, що займається справою Мосуля, щоб якнайшкоре владла звіт із своїх праць.

З Москви повідомляють, що турецький уряд ухвалив негайно оголошити військову мобілізацію в районах граничних із Іраком. Мобілізація обіймає кілька річків. Нагромадження військ є в зв'язі з ухвалою С. Народів у справі Мосуля. Рівночасно на перській границі концентрують засоби муніції і вибухових матеріалів.

Кріза уряду в Чехословаччині.

Проба створити парламентарний уряд стрінулася з труднощами з боку чехослов. соціалістів. Вони не хотіли згодитися на зміну в мін. залізниц. Досі не назвали виходу з положення.

Америка й СРСР.

З Москви повідомляють, що уряд СРСР оголосив заяву, в якій констатує, що взаємини між СРСР і Зед. Державами можуть основно змінитися шойно тоді, коли Зед. Держави змінять своє становище у фінансових справах і зречуться жадань, які ставлять на основі передвоєнних і воєнних претензій. Досі Америка внемовно вимагала СРСР. навізання торг. взаємини і оставив всі запити СРСР. без відповіді.

Ширіть наш часопис!

Тільки з економічно сильними рахується світ.

Мушумо

Анції Земельного Банку Гіпотечного

С-ни анційної у Львові, Підвалля 7.

З судової салі.

Пеоцес Штайгера.

Сорокдругий день розвадан.

Провідник трибуналу оголошив рішення трибуналу, на основі якого допустити перекладача в характері свідків д-ра Володимира Бачинського, д-ра Вассера і д-ра Равича. Крім того рішення: перекладати капітана Романовського і серж. Лангевича на обставину, чи дійшли вони на місці атенату сліди шкільної руки і якогось класу; майора Колача і поручника Ленара, щоб вони доповнили опис бомби у зв'язку зі званнями Ольшанського.

Обор. д-р Ляндав домагається провірення справ Рота, з яким Штайгер настрівачив у Відні.

Присяжний суддя д-р Сістерський просить трибунал, щоб суддям прислали достаточні в польському перекладі той уступ знаєш. Ольшанського, в якому він описує бомбу.

Потім провідник трибуналу відчитав пілий ряд актів зі званнями свідків, що їх на розправу не назвали.

Зізнання д-ра Вол. Бачинського.

Свідок д-р Вол. Бачинський і склав свої зізнання по українськи. На прохання лави суддів присяжних перекладати на польську мову. Після атенату свідок вертає з бюро додому біля 2 год. пополудні і стріпає по дорозі свого товариша і приятеля з давних літ, називає його подати не може, бо згадує дискрецію. Цей приятель є людиною, що займає високе становище в урядовій службі, є інженером. Суддя Сістерський і науковим діячем. Від ряду літ перебуває він за кордоном, але рік чи два приїжджає в часі фері на кілька днів до Краю. Це людина дуже поважна і заслуговує на повне довіря. Свідок згадує, що приятель має нахил до кількох днів за кордоном і тому стрінувши його спиняєся та почав з ним розмову. Розмова йшла між ними на атенат. Свідок висловив погляди, що Штайгер не міг виконати атенату. Це твердження на основі інформації про життя Штайгера і його політичні мнуніе. На те все інтерв'ю свідка сказав: «Мені рашіо. Я знаю цілком певно, що атенат виконав Укопінсь, член Революційної Військової Організації В. О.». Свідок спитав: «Звідки знаєш?» — Інтерв'ю свідка відповів: «З найаутентичнішого джерела». А далі казав: «Цікава річ, що в таких пригодах є всі випадки. Він виконав атенат у білий день, серед великого числа людей і не здаючи на те, що кидає бомбу, ніхто з оточення цього не заважав. Увесь усе була заборобана прозіром президентів і всі туди гляділи. Розуміється, що виконав атенат був приготувавший на смерть, то була для нього справа вирішена, бо не потребував навіть чекати на дорозовий суд, а мусів разуватися з еге гудальністю дичи. Коли кидає бомбу, то на хвилину здерся і це його врятувало. Витягнув руку, моментально повстав до замішання серед публіки, казав на Штайгера, як на виконавця атенату і все кануло за ним. Виконавця по кількох секундах прийшов до себе і відійшов додому спокійно.

Д-р Бачинський заявляє, що зі способу, як йому це інтерв'ю розказував, не було ніякого сумніву, що він казав правду, а свідок мав навіть переконання, що знає він і політичне виконавця атенату. Однак свідок його про те не питає, інтерв'ю свідка провінція Ольшанського не мовив а сам свідок Ольшанського ніколи в життя не бачив.

Провідник трибуналу питає, чи свідок заявляв, що до особи інтерв'ю свідка до той міри дискрецію, що виконав його приятель, порівняно з тим свідок гавбу, чи повстає би така ситуація, в якій заходили би обставини з 123 карної процедури, чи могло би це принести гавбу?

Свідок: Так, це мусило би принести гавбу.

Провідник: Чи Ви заявляете супроти цього слівом, «я тільки так це відчуває»?

Свідок: Не можу відповісти. Від доведи літ я політично активний і не поділяю дуже часто старішого дискреції інформації, отже я є звичайна дискрецією. У даному випадку я мовлю до того ж д-ра Равича. Там заявляю мову про атенат. Від безпосередньої дискреції я казав д-ру Равичу, що маю неформальні про те, що атенат виконав член української організації.

Провідник: Чи Ви казали д-ру Равичу, що маю знати, що атенат виконав член української організації?

Свідок: Так, бо маю знати, що хотів собі коротко викинути і тому я

заглянув до записки та ствердив, що було на 11. вересня, а тепер в четвер біля 2 години пополудні. У д-ра Равича був свідок два дні потім. В невідомий свідок не приходив додому на обід а з ним походили д-р Равич і жана ді тогочас. Того дня свідок з д-ром Равичем не бачився. На другий день рано д-р Равич був у свідка між 7 а 8 год. рано. Він просив свідка, щоб його звільнив від дискреції. Означив д-р Бачинський такого звільнення не дав. Наточив успокої д-ра Равича, що Штайгера засудити не можуть і що трибунал не підлягає впливам уличі й настрівачів преси. З того часу минали місяці. Свідок витів потім за кордон на пірроку. Низдаються рахувалися з можливістю процесу і тому написав листа до свого знайомого товариша і приятеля з проханням, щоб його звільнив від дискреції. На те він відповів свідку, що звільнити не може, бо не може йти в контакт зі сферою заінтересованими тою справою. Кожді оборона розкидала д-ра Бачинського на свічку перед кількома тижнями, то він знов написав листа з проханням, щоб його звільнити від дискреції, але знов одержав відмову відповісти. Свідок був на дорозовій розправі. З неї він ніколи не вийшов про цілковиту невинність Штайгера.

Прокуратор: Чи Ви прислухувалися зізнанням свідка?

Свідок: Так!

Прокуратор: Не знаю, яке враження зробили на Вас зізнання свідка, але не розумю, чому Ви не виступили з ними відомостями в часі дорозового суду?

Свідок: Для мене не зрозуміло. Перед тим був би я зробив, як би не був звичайна дискреція. Я далі прислухувалися зізнанням Пастернака і ге зв'язуючи на них я набрав переконання, що Штайгер невинний, а по виході зі салі розповів я казав, що не звичайна випадок, який доказує, що карта зізнання такого свідка не зв'язуючи на те, що я був переконаний про суб'єктивну правдивість тих зізнань.

Прокуратор: Тепер Ви теж заявляє дискрецію, а чому знаєте? — Бо ж в часі дорозового суду Ви могли сказати те саме, що тепер.

Свідок: Усе має свої причини. У попередній сесії я веріє я був у Крайсьбазі. Тоді було там пів Львова. Ксі обговорювали дуже жменю справу Егера і Микитина і тоді то в вийшов у розмову з д-ром Вассером. У той годині на тему Микитина, Егера і Штайгера я висказав свій погляд і заявив, що мені казали позитивно про те, що атенат виконав член української Військової Організації. Я повелався тою необхідністю, що не вказав д-ра Вассера слова «так». Д-р Равич не повелався необхідністю і коли мене не звільняв, то я його не зробив би. Буз я у д-ра Вассера. Він заявляв: «я дуже переконаний, але тут іде справа про безпеку людини і тому я Вас позиваю на свідок».

Прокуратор: Тих відомостей не можна було подати нікому. Ви не подали в суд, навіть дорозовому, а все ж Ви їх подали д-рові Равичу. Як маю не розуміти?

Свідок: Д-р Равич є моїм приятелем від дитячих літ. Ми походимо з Березки. Випадково був я в його домі в інший сраз. Було це кілька днів по атенаті. Ми розмовляли про це і факт. Я йому не розповів під дискрецію. В секреті я йому казав, що знаю позитивно про те, що атенат виконав член української Військової Організації.

Прокуратор: Але ж не було неправди.

Свідок: Признаю, що не було неправди.

Прокуратор: Другий раз Ви заіригали з тим д-ром Вассером: не зв'язуючи на дискрецію.

Свідок: Передо мною, кілька разів я говорив про процес Штайгера — то не кінця а там. Бо був я від оточку свято переконаний в тому, що Штагера невинний і що атенат виконав член української Військової Організації. Не пам'ятаю, чи я заявив д-рові Вассеру саме так, як зазгадів я з ним дискусією про цілий хід процесу.

Суддя присяжний д-р Сістерський: В хвилині, коли я вела розмову зі своїм інтерв'ю свідком — він назавою назвав ту організацію, яка виконала атенат. Чи Ви про ту організацію знаєте? Та організація українська? Чи Ви не питали про назву цієї організації?

Свідок: Це є исторично і загально відомий факт, що історично українська революційна організація, яка не позбавляється з іменем Раді Аляскадрот — що пов'язав Сілану Галицьку польської республіки — поборою те всілякі засади, що зв'язав проти цього. Це знає кожний.

Д-р Равич: Чи в даний момент

має Ви перед очима і на думці історичні тієї організації. Чи Ви заслухували сої, що та організація могла виконати атенат?

Свідок: Навіть і бути не могло. Я напоіня, що це неможливо, бо знаю того півна дуже добре. Є ще дуже поважний і повелюючий чинник — і сказав це в такому тоні, що знав про те кінчально певно.

Д-р Грек ставить питання в справі дискреції, чи їх дискреція «Хайла».

Свідок: Шість я заявив відмову від атенату. В часі дорозового суду стрінув я одного з оборонців і говорив з ним на про тему — ми казали, що це має бути тільки оборонці пі листи (голос: д-р Ганкевич). Ні, по був інший оборонць д-р Заринський, йому я казав: Не буду з вами сполучити про параграфів, але коли говоримо про вальчеські справи, то в них я маю більше чуття ніж ви і тверджу, що листи є атенативні.

Внесення оборони.

Д-р Рінгеля підтримує поспри внесення д-ра Ляндава в справі Рота і доповнює з тими висновками: 1) стверджені телеграфічно при домі мін. індустриальної поліції на Рот був по 8 днів у Відні; 2) доповідні ситуаційний план даними Ольшанського; 3) сповідаєтья Веріна модель бомби; 4) перекладати відомості д-ра Ферштетгера і д-ра Серона і Санбора, що мають конкретні відомості про те, що виконав атенат має бути Ольшанський.

Прокуратор: Проти внесення усіх тих висновків.

Д-р Ляндав поставив внесок на переслухання д-рота д-ра В. Загальсевича з Перемишля.

Прокуратор мову проти внеска.

Зізнання Романовського і Лангевича.

Свідок Л. В. Романовський капітал знає, що на місці атенату встан 4 палички, тубку з текстури, класок олода і редогарки якоїсь газети. Ніхто не шкля не було. Свідок зазначає, що таких решток не було, бо він перешукав разом з поліцією докладно кожний квадратний сантиметр.

Свідок Лангевич, протехнік збираючи рештки бомби, бачив на жмені слід обшарпання. Ніяких слідів шкля не заважав. Не було навіть ошкля зі шкля. У рештках бомби не бачив сліди гюта (жюнту).

Д-р Ляндав поставив внесення на поновне переслухання адр. Раблера, що бачив рештки бомби.

Прокуратор протівляється тому внеску.

Присяжні судді Сістерський і команд. Бачинського, що були перші на місці атенату.

Бірна.

Львів, 8. грудня 1925

Гроші.

Америк. дол. 890 — 900 канад. дол. 870 — 880, чеські кор. 02150 — 02200, лєт 0375 — 00400, франки фр. 02830 — 02900, фр. швейц. 130—135, англ. фунти 4070 — 4100.

Золото. 20 кор. 3550 — 3580, 20 франк. 3400—3450, 20 марк. 3850—3900, 10 руб. 4500—4600.

Срібло. Астр. кор. 07000—07200, 5 ав. уос. 370—380, флорени 185—190, рубл. 280 — 300, рубль дрібний сріблом 150 — 165.

Збірка.

Пісення краєва з 1925 р. 2900 — 3100 жито галицьке з 1925 р. 2050—2150, жемінь галицький бров. — до —, шесгал. 2100—2200.

Голодне село.

БЮЛЕТЕНЬ Ч. 24.

Кривого Монітету Делегату «Голодному Селу» (за листопадом)

Розділ допомоги.

На останньому засіданні Монітету прихильно погоджено познати Повітового Монітету допомоги в Кривому. Благодієній секції «Прогнози» в Личку і Вальківського Монітету в Бересті. Ці три інституції звернулися з проханням отримати Організації дітей в тамошніх приватних школах, а яких одні не доїдають, а другі батьки забирають до дому, не даючи змоги повністю кошту удержання. Для кожної з цих інституцій Монітет приймає по сто доларів.

Крім цього пришло до Сільського Монітету допомоги в Селісках 100 зол.

Допомога виці і яляда.

Тому, що виконання відомого статут Товариства «Монітет Допомоги Голодному Селу» внісено змінений статут товариства від назвою «Товариство допомоги селу».

До Повітових Монітетів Допомоги Голодному Селу: Добромиль, Драгобич, Долина, Личку, Печеничів, Самбір, Полонини.

Цілі Монітети допомогти Голодному Селу не подорожували своїх звідомостей по північній збіж.

НАДІСЛАНЕ. КОНКУРС.

Прив. жіночий семінар в Стрию пошукує учительки до навч. пунктів. Пенсії мають кваліфіковані або які відбули спеціальний курс. Подання вносити негайно з доданням відпису свідоцтва і условий. 922 1—3

УПРАВА.

І так: Добромисль, Дрогобич, Долина і Калуш прислали збірні звідолення (скільки кожна громада одержала), а подорожники (хто і що одержав в кожну м.у. сез.) — досі не одержано, а деяких сіл немає списків. Тому прохасмо їх ще раз негайно посприяти за решту списків з окремих сіл.

Пережиль і Самбір прислали тільки збірні звідолення, а подорожників ні. Тому прохасмо прислати ці списки в найкоротшому часі.

Коломийський Повітовий Комітет не прислав взагалі ніякого звідолення.

Через недостатність одиниць на місцях Красний Комітет не може замкнути справу зведення про розділ збіжжя. А так докладає справоздання Красний Комітет повинен вислати жовтневий — Всеукраїнському Червоному Хрестові в Харкові. Так зобов'язує обов'язок чести. І ще одно: чого не можна перевести докладної контролю допоміжної акції — і таким чином докінчити замкнуту справу дозорової допомоги в цім році. Тому відповідальні за зведення в місцях Повітових Комітетів не сміють відмовлятися від свого обов'язку — стягнути з сіл потрібні списки. Можливо — при розділі в повітових містах була строга контроль (крім членів Комітету, кооперативні і мушкетери) мусить виконувати додання Красного Комітету. В окремих листах до Повітових Комітетів вказуємо ще раз, з яких сіл немає потрібних списків — і ці прохасмо негайно прислати. Інакше Комітет недбайливих публічно покаже.

Львів, дня 2, грудня 1925.
Д-р Д. Левицький. М. Струтинський.

До всіх Повітових Комітетів Допомоги „Голодному Селу“.

Красний Комітет звертається з проханням подати йому докладне звідолення про економічне положення повіту в теперішній момент і про те, яка поміч (матеріальна) потрібна для селянства повіту, щоб воно могло видержати до найближчого збору.

Зима й наш спорт.

Не берусь говорити про нього як спортсмена, в якого головні самі цифри рекордів чи подвиги для високонного техніки. Це мене як громадянина менше цікавить. Інтересує мене, чим має бути спорт у нашу чергу для нашої.

На знайомих спортів чи не перший згадує нас увагу Альфред Будзинський в 1908 році, а його племінні зайнялися і пошарували проф. І. Боберський. Одначе до війни не прийшло до осмислення скоєних гомаристів зимового спорту. Щойно в 1924 р. основи в Львові „Карпатський Лещетарський Клуб“, якого головою став інж. Шепарович. І треба признати, що цей клуб пішов тою дорогою, якою повинні йти цілий український спорт, не виключаючи навіть козацького меча.

Не заводимо тут дискусій, чи вступати до польського зйонизму лещетарів, як не роблять ніші футболісти з іспанським м'ячем у повоюванні, що не буде з ким ставати до змагань. Клуб пішов дорогою дія. Зробив дві прогулянки в Карпати і — назад наступило розчарування. Ні „Ліди“ Карпати є хіба тільки гірсько-калоїдське дорожка, Славсько. І інші місцевості — чи вони українські? Чи було там бодей однім скороміше українське? Скажете: Для кількох там людей? — нащо скороміше? Так саме вимали златна наші інтелігенти й тому Карпати перестають бути нашіми. А в тих скороміших літах чи не може сидіти наша молодь на ватах чужих осян? А чи багато ми тих осян створили? — Погляньте літом хоч у Сильшину, куди там бувають, будинки, бля, навіть петарди віль „обозів“! Чи той Бйко може вірити, що ми є, чи задержують Карпати український характер?

І треба признати лещетарський лещетар, що вони вміють зрозуміти положення. Першим їх планом здобути власних заїст у горах. Вже на цей рік ввійшли відповідний заїст у Славсько і приступили до переїзду заїста в горах під будову. Перш: фонди здобули, бо понад 100 дол. Кожен читач скептично, а пито-во нам іронічно, підсміється і скаже: Ходя вони будують? То ще далеко й хазяє рукою, а сам не витягне півтора дол. з гаманця і не піде.

І в другому напрямі йде робота лещетарів, а саме в поширенні лещетарства в народі, що може дати нашим екзистим сільським майстрам не лий зарплаток. Реальні висліді вже є, бо ось в м.

р. довстав гурток селянських юнаків, що відносять цей спорт.

Саме на помірці Лещетарського Клубу лещетар читач відповість, чим має бути зимовий спорт для нашої. Це даразом і премія для літнього спорту, який не повинен бути лише „фінансовою старої кобилою“, як висказувався мій катедр.

Ст. Гайдучок.

Присипайте передплату! ОПОВІСТКИ.

Український хос Д. Мотка.

У четвер 10.XII. м. Галич.

У п'ятницю 11.XII. м. Кокачів.

У понеділок 14.XII. м. Краків.

768 26—2

Управа Т-ва „Госп. спом. спілка Сила“, кооп. з обм. пор. в Делатині визнає отрим всіх членів, котрі не доповнили до сего часу своїх уділів до висоти 10 зл. доповнити їх найдавши до 1. січня 1926 р. Хто до сего часу не доповнить свого уділу, буде після § 12. статута виключений з Т-ва без окремого повідомлення, на підставі ухвали загальних Зборів з дня 7. IX. 1924 т. 8. 905 3—3 УПРАВА.

В обороні української школи. Центральний Комітет УНДО на своєму засіданні в д. 28. листопада 1925 рішив поїсти скріплю акцію в напрямі оборони прая українського вчителства. Для цієї цілі мусить зібрати в короткому часі свій матеріал про фактичний стан українського вчителства як: стан нашої і польських учителів, сил в місцевостях з українським населенням; перенесення; негачасні спенсіонованія; звільнення зі служби; неприймання нових українських сил і кількість прийнятих польських; число кандидатів-Українців учительського зв'язу. Центр. Комітет просить П. Т. повітових організаторів, духовенство, учительство, кооператорів і всіх громадян, що дійсно інтегруються долею українського шкільництва — негайно надіслати необхідні інформації на адресу: Іван Липинський шкільний референт ЦК. УНДО Львів, Мурарська 6. 1—1

Загальні Збори Жничого Кружка в Ночомі відбулися дня 10. грудня 1925 р. о год. 3. попол. в льокалі Т-ва „Коломийський Боя“ при вул. Костюшки ч. 42, на які всіх членів просить ВИДИ. 921 1—1

Дрібні оголошення.

АБСОЛВЕНТ двох торг. шкіл пошукує заїгця. Зголошення до Адм. „Діла“ під „Абсолют“. 903 3—3

ЖНОЧЕ футро „сінтка“ і мужське футро оказію на продаж. Кушнірня Карпяка, Львів, вул. Куркова 11 а. 891 4—5

САНОЧКИ для дітей і дорослих по конікурентній ціні, також печі, маглі, ваги, знаряддя, пильники, паси, гурти, посторонки, пана. И ШУМАГІ, Львів, вул. Ковалівських 18 а. 879 4—15

УЧЕНИКА з нижніх клас почіме уряднична родина. Львів, вул. Ірменська 12. П. пов. ч. дв. 11. 914 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

ЛІНАР

Д-р Б. Андерман
в Чорткові

вже повернувся по кількотиці практиків на положенні і дитячий клініці у Відні і одикус у дитячих жіночих ледугах і акушерів в домі п. Маргелеса біля рестора- 911 ку Банак. 2—3

Дентистичне заведення

Д-ра Шимона Раппапорта і
Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/11.

Пломбування й виномання зубів без болю. Штучні зуби в каваку і золоті на американську систему. Пациєнти з провінції погоджуються в найкоротшому часі. ПП. урядовим та студентам значна знижка. 908 2—5

АДВОКАТ

Д-р І. Хичій

переніс канцелярію з Бережів

920 до Гусятина 1—3

де веде її в Ринку в домі Віштера.

Лінар
Д-р В. Кобільник
орднує
878 в Самборі (коло суду). 4—5

Позір Збарамчина!

Виділ Філі „Просвіти“ в З'яражі скликає на день 12. грудня 1925 год. 10. рано в салі „Українського Дому“ ПРОСВІТНУ АНКЕТУ. Буде делегат Головного Виділу з: Львова, 917 1—1

Гарний дарунок

на св. Миколая Іялику. Гуморески О. Маковоя: „ПРИЖМУРЕНИМ ОКОМ“ ззол. І. Я. Шурковсько-го: „ПРОЗОЛОГЬ СВІТАНКУ“ 1 зол. — Замовляти: С. Український, 915 Львів, вул. Руська 3. 1—2

Отрим вимаємо п. Норрила Нушли-ка із Печеніж-на, щоб негайно вкритав свій довг в Ошадно-Позначовій Касі в Пгазі. Рішучасно прохасмо знайомих о подання адреси згадаючого пана Д-р Степан Рівеський, Роман Зелений, — ричителі.

Адреса: S. R. Praha, Vrovice, ul. Kro-кова с. 8. 2—2

Від 38 літ існуюча Фрмя темер удосконалена технічно і побільшена

Роб-тня наукових пачаток,

таном риктовиче заведення

РОМАН МІНКІН

Львів, вул. Леґіонів 29 (в пасажі)

Агентурам стабільно на провінції

завищій рабат. — Позір на імя і адресу. 812 4—5

Ширіть наш часопис!

МУНКА МІЛО

ЗРОБЛЕНЕ лише з найліпших заграничних си- рівців.

XL. ЗВІЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

членів „Народної Торговлі“

Красного Союзу Співачого, кооператива з відповідальністю уділами у Львові, відбулися в суботу дня 26. XII. 1925 в год. 10-й переїзду в Львові в салі товариства „Сокіл“ при вул. Руській ч. 20 (дім „Лістра“ партер на прязо) з ось еким денним порядком:

- 1) Відкриття Загальних Зборів (§ 93 стат.).
- 2) Веріфікація протоколу XXXIX. Загальних Зборів упорядкованих з дня 12. XII. 1924 § 94 стат.).
- 3) Звідолення з діяльності, бізнес за діловий рік 1924/25 і програма праці та вальоризаційний бізнес за діл. р. 1925 і розділ чистого зиску § 95 уст. 1 і 5 стат.).
- 4) Звідолення Головного Контрольного Комітету (§ 110 стат.) і його внесення до загальної абсолюторії Надаїрної Ради і дирекції за діл. рік 1924/25.
- 5) Доповняючий вибір 4 членів Надаїрної Ради на час віт 1925/26 до 1927/26 і 4 заступників членів Надаїрної Ради на адм. рік 1925/26 § 65 і 96 стат.) і доповняючий вибір одного члена Ради з групи кооператив на два роки.
- 6) Вибір 3 членів Головного Контрольного Комітету і 2 їх заступників на адм. рік 1925/26 § 96 і 109 стат.).
- 7) Вибір упорядкованих на час 1925/26 — 1927/28 § 100 стат. і амб. орденів з дня 9. V. 1923).
- 8) Означення найвищої суми зобов'язань, які „Народна Торговля“ може заті-нути (§ 96 уст. 11 стат.) і означення найвищої межі кредиту, який може „Народна Торговля“ уділити одному членові (§ 96 уст. 12 стат.).
- 9) Означення висоти презенційної марки для членів Надаїрної Ради і означення виматороді для членів Головного Контрольного Комітету (§ 95 уст. 2 стат.).
- 10) Внесення членів (§ 92 уст. 2 стат.) і запити § 92 уст. 4 стат.).

Річні звідолення, рахунки і бізнес за діл. р. 1924/25 та вальоризаційний бізнес за діл. р. 1925 вложени до переїзду Вп. Членів в домі „Народної Торговлі“ у Львові. Ріш. 36 і, поверну в урядових годинах центрального бюро (год. 8 до 10 до 3-го) на слідуючого дня після отсього оповіщення аж до останнього дня перед Загальними Зборами (§ 89 і 14 стат.).

Загальні Збори членів „Народної Торговлі“ оскають правосильний компет, як що в них сесе участь така кількість членів, яка заступає 1/20 часть суми уділів 1/10 часть загального числа членів „Народної Торговлі“.

Коли мимо отсей пригадки не вийдеться до одної години після часу назначеного на Загальні Збори вище названа кількість членів, що творять прикладний статутний компет, кожде число присутних членів становитиме згідно з уст. § 91 стат. правосильний компет Загальних Зборів.

Увага: У Загальних Зборах мають право участі всі членів „Народної Торговлі“. Фізичні особи беруть участь в Загальних Зборах тільки особисто, а правні особи через своїх повноважених. Писменну повноважність правної особи обов'язково надіслати в урядових годинах центрального бюро (год. 8 до 10 до 3-го) на слідуючого дня після отсього оповіщення аж до останнього дня перед Загальними Зборами (§ 89 і 14 стат.).

За Надаїрну Раду „Народної Торговлі“, Красного Союзу Співачого у Львові: Д-р Степан Федак пр. президент. 924 1—3 Юліан Шелажин пр. секретар.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР

КИЛИМІВ

ГЛИНЯНСЬКИХ

ТАКОЖ

КОШИКАРСЬКИХ ВИРОБІВ

ПОРУЧАЄ НАЙДЕШЕВІШЕ

КИЛИМ ГЛИНЯНСЬКИЙ

805 ЛЬВІВ 4—6

ГАЛИЦЬКА 5. філія Коперника 23.

Загальні Збори

Філі „ПРОСВІТИ“ в ДРОГОБИЧІ відбудуться дня 14. грудня 1925 р. о год. 1. попол. в комнатах Народно-го Дому в Дрогобичі з отсим днєвним порядком:

- 1) Звіт уступ-ючого Виділу та уділення абсолюторії.
- 2) Вибір нового Виділу і Контрольного Комісії.
- 3) Внесення.

918 1—1 Виділ.

Звичайні Загальні Збори

Української Повітової Бурси ім. Маріїна Шинкевича в Бродях відбудуться дня 17. грудня 1925 в год. 2-14, а на случай браку компату в год. 3-14 в будинку Бурси з салі денним порядком:

- 1) відкриття Зборів.
- 2) відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
- 3) звіт Виділу і контрольного комісії за рік 1924/25 і уділення абсолюторії.
- 4) вибір голови, двох членів Виділу і 2 заступників, як також 3 членів контрольного комісії.
- 5) внески і запити.

ЗА ВИДИЛ:

Олекс. Волинєць, д-р Теодор Жоліртка 919 голова. секретар. 1—1

ПРАВНИК, сина-

тичний, протей-

ний, на укїтєнню о-

женється з жєн-

ною, котра допо-

гла би йому до у-

кїчення студії. Зго-

лошення до Адмї-

страції „Діла“ на

„Студент“. 915 1-1

АКАДЕМИК глєдє

лекцій на салі

Зголошення просит-

ся слати до Адмї-

страції „Діла“ на

„Студент“. 923 1-1

ЦАРОХІЯ до за-

мїни. Зголошення

до Адмї „Діла“ на

„Земля“. 910 2-2